

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **1.7.2010**

Informácia o nakladaní s komunálnym odpadom, realizovaní separovaného zberu a recyklácie druhotných surovín

Predkladateľ:

Ing. Andrej Ďurkovský
Primátor

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Informáciu o nakladaní s komunálnym odpadom,
realizovaní separovaného zberu a recyklácii druhotných
surovín
4. Uznesenie Mestskej rady č. 863/2010 zo dňa 17.6.2010

Zodpovedný:

Valentín Mikuš
Generálny riaditeľ OLO a.s.

Spracovateľ:

Ing. Roman Achimský
Technicko-investičný riaditeľ OLO a.s.

júl 2010

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo Hlavného mesta SR Bratislavy po prerokovaní materiálu

berie na vedomie

Informáciu o nakladaní s komunálnym odpadom, realizovaní separovaného zberu a recyklácie druhotných surovín.

Dôvodová správa

Materiál predkladáme na základe uznesenia MsZ **524/2001** zo dňa **15.03.2001**, ktoré zaviazalo primátora hlavného mesta SR Bratislavy, hlavného akcionára spoločnosti Odvoz a likvidácia odpadu, a.s.:

- zabezpečiť realizovanie krátkodobých a dlhodobých cieľov separovania využiteľných zložiek na území mesta Bratislavy v nadväznosti na Informáciu o nakladaní s komunálnym odpadom, realizovaní separovaného zberu a recyklácie druhotných surovín
- informovať jedenkrát ročne Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy, ako sa realizuje separovaný zber a recyklácia druhotných surovín a ciele predloženého materiálu.

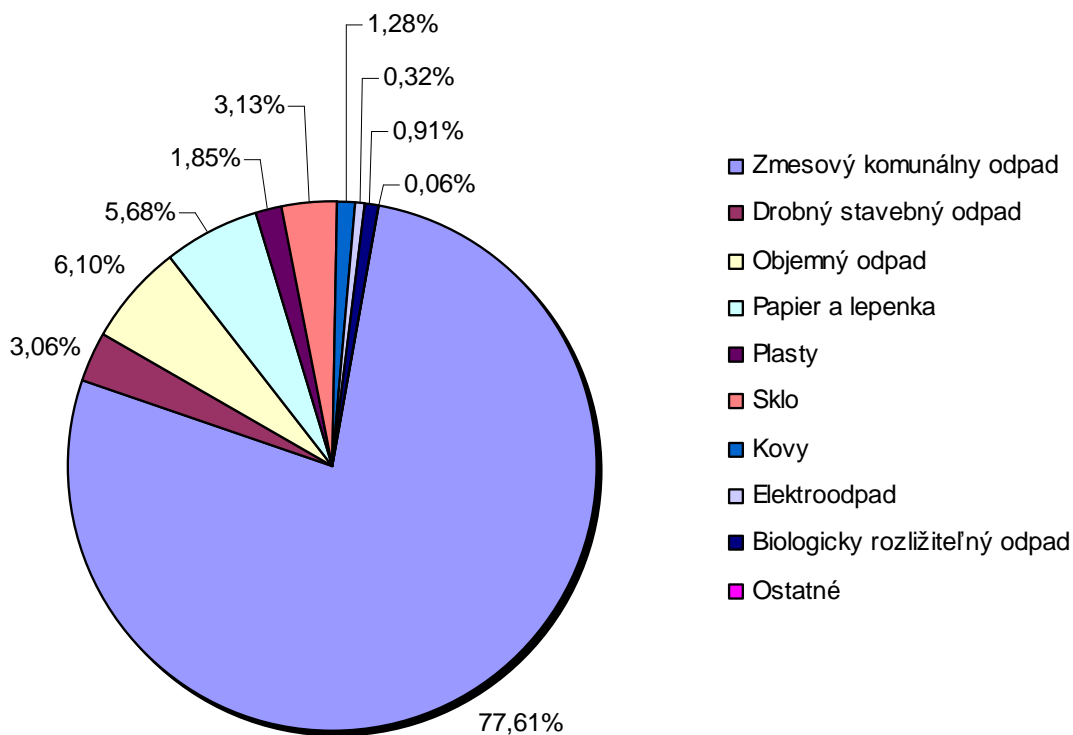
* prepočet konverzným kurzom 1 EUR = 30,1260 SKK má len informatívny charakter

Informácia o nakladaní s komunálnym odpadom, realizovaní separovaného zberu a recyklácie druhotných surovín

Skladba odpadu vyzbieraného spoločnosťou OLO a.s. v roku 2009 na základe zmluvných vzťahov s HM SR Bratislava

V roku 2009 spoločnosť OLO, a.s. od obyvateľov na základe zmluvných vzťahov s HM SR Bratislava vyzbierala **154.878 t** odpadu (pokles o **1,6%** oproti 2008), skladba ktorého je uvedená v tabuľke.

Skladba komunálneho odpadu					
Zložka komunálneho odpadu	2005 t	2006 t	2007 t	2008 t	2009 t
Zmesový komunálny odpad	116 606,79	117 186,81	117 486,08	121 819,62	120 203,66
Drobný stavebný odpad	1 723,56	3 466,80	3 928,73	4 451,97	4 743,30
Objemný odpad	7 733,39	11 956,56	9 871,43	12 620,66	9 439,96
Papier a lepenka	3 788,24	4 943,27	6 006,87	7 570,29	8 794,44
Plasty	875,34	1 377,91	1 945,35	2 497,59	2 859,96
Sklo	2 406,81	2 967,11	3 530,36	4 221,67	4 850,03
Kovy	2 083,00	1 773,10	1 667,21	1 797,98	1 988,37
Elektroodpad	103,64	194,72	232,14	396,18	494,73
Biologicky rozložiteľný odpad		861,07	1 326,35	1 947,15	1 408,10
Ostatné /batérie, žiarivky,pneu/	103,98	63,50	86,15	76,07	95,26
Celkom	135 424,75	144 790,85	146 080,67	157 399,18	154 877,81
Zmena oproti predchádzajúcemu roku	9,42%	6,92%	0,89%	7,75%	-1,60%

Na základe zmlúv uzavretých medzi spoločnosťou OLO a.s. a HM SR Bratislava vyplývajú pre OLO a.s. záväzky, z ktorých medzi najpodstatnejšie patria:

1. Zmluva o zbere a preprave komunálneho odpadu

- neprerušene vykonávať zber a prepravu komunálneho odpadu zo zberných nádob, ktoré spoločnosť sama vlastní alebo si ich zabezpečí,
- bezodkladne odstrániť znečistenie, ktoré vzniklo pri manipulácií so zbernými nádobami alebo pri ich vyprázdnení,
- dezinfikovať zberné nádoby,
- primerane plniť ustanovenia príslušného VZN /zneškodnenie KO a drobného stavebného odpadu vzniknutého na území hlavného mesta/,
- prepravovať komunálny odpad do Spaľovne vo Vlčom hrdle, prípadne komunálny odpad tvoriaci objemný odpad, uličné smeti a odpad zo zelene prednostne zhodnotiť, v inom prípade prepravovať na skládku,
- prepravovať domový odpad s obsahom škodlivín podľa príslušných zákonných predpisov,
- dodržiavať povinnosti týkajúce sa evidencie odpadov stanovené zákonom...

2. Zmluva o zneškodňovaní komunálneho odpadu

- zneškodňovať komunálny odpad v Spaľovni vo Vlčom hrdle a komunálny odpad, ktorý svojím zložením alebo povahou nemožno z technologických dôvodov zneškodniť spálením, je potrebné prednostne zhodnotiť pred zneškodnením na skládke.

3. Zmluva o zbere a odvoze triedeného komunálneho odpadu

- rozmiestniť na území hlavného mesta zberné nádoby na triedený zber komunálneho odpadu, prípadne vykonať zber inou technológiou /kalendár.../,
- neprerušene vykonávať zber triedeného komunálneho odpadu podľa jednotlivých druhov zo zberných nádob, ktoré spoločnosť sama vlastní alebo si ich zabezpečí, prípadne inou technológiou /kalendár.../,
- triedený komunálny odpad odvážať v pravidelných intervaloch dohodnutých s odberateľmi tak, aby nedochádzalo k preplňovaniu zberných nádob,
- odvážať alebo zabezpečiť odvoz triedeného komunálneho odpadu ako druhotnej suroviny podnikateľským subjektom zaoberajúcim sa spracovaním vytriedených surovín podľa jednotlivých druhov,
- bezodkladne odstrániť znečistenie, ktoré vzniklo pri manipulácii so zbernými nádobami alebo pri ich vyprázdnení, alebo pri manipulácií so surovinami,
- čistiť a dezinfikovať zberné nádoby,
- primerane plniť ustanovenia príslušného VZN /zneškodnenie KO a drobného stavebného odpadu vzniknutého na území hlavného mesta/,
- zabezpečiť zber a odvoz triedeného komunálneho odpadu v súlade s Programom odpadového hospodárstva HM SR Bratislavy, zákonom o odpadoch a ostatnými platnými právnymi predpismi,
- viesť pre hlavné mesto ako pôvodcu komunálneho odpadu predpísanú evidenciu...

Všetky uvedené zmluvy tvoria jedinú a úplnú dohodu medzi hlavným mestom a spoločnosťou OLO a.s. ohľadne zberu, prepravy a zneškodňovania komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov a majú byť uplatňované a vykladané spoločne.

Odplata pre spoločnosť OLO a.s. je súčasťou odplaty za činnosť vykonanú podľa všetkých uvedených zmlúv a bude na nasledovný rok stanovená vždy najneskôr k 15. decembru. Každoročne k 15. januáru poskytne spoločnosť OLO a.s. prehľad efektívne vynaložených nákladov za predchádzajúce obdobie a dôjde k prípadnému dorovnaníu.

Nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom

V roku 2009 vyzbierala spoločnosť OLO, a.s. **120.203,66 t** zmesového komunálneho odpadu, prostredníctvom kontajnerového zberu od občanov, čo predstavuje pokles o **1,33%** oproti roku 2008. Prevažná väčšina odpadu bola spálená a **9.982,92 t** odpadu bolo vyvezených na skládku. Dôvodom skládkovania je zaplnenie zásobníka odpadu na spaľovni pri odstavkách, ktoré sú realizované s pravidla 2 x ročne.

Na zvoz komunálneho odpadu sú využívané vozidlá SCANIA so stlačným systémom GEESINK, ku ktorým v roku 2008 pribudli aj nové vozidlá MERCEDES taktiež so stlačným systémom GEESINK. Spoločnosť OLO a.s. disponuje aj štyrmi menšími vozidlami MERCEDES a IVECO s lisovacou nadstavbou, ktoré sú určené na vyprázdňovanie nádob v ťažko dostupných miestach (úzke uličky a strmé svahy).

Celkovo bolo k 31.12.2008 na území Bratislavy rozmiestnených **22.813** nádob na zmesový komunálny odpad, z toho **13.791** kontajnerov 1 100l, **3.958** nádob 240l a **5.064** nádob 110l. Spoločnosť OLO, a.s. vykonávala v roku 2009 cca **223.680** obslúh mesačne.

Nakladanie s drobným stavebným odpadom

V roku 2009 vyzbierala spoločnosť OLO, a.s. **4.743,30 t** stavebného odpadu, čo je nárast o **6,54%** oproti roku 2008. Zber tohto odpadu bol realizovaný len prostredníctvom zberných dvorov, prípadne odstraňovaním čiernych skládok.

Nakladanie s objemným odpadom

Celkovo bolo v roku 2009 vyzbierané **9.439,96 t** objemného odpadu, čo predstavuje oproti roku 2008 pokles o **25,20%**. Systém zberu objemného odpadu na základe predchádzajúcich pozitívnych skúseností prebiehal tak, že sa **1.205 ks** veľkokapacitných kontajnerov rozmiestnilo do jednotlivých mestských častí. Mestské časti si sami určili počty a miesta pristavenia kontajnerov. Zmenou oproti predchádzajúcemu roku bol najmä fakt, že 10% finančných prostriedkov z rozpočtu mesta na účely nakladania s komunálnym odpadom bolo prerozdelených jednotlivým mestským častiam a tieto sami rozhodovali o spôsobe likvidácie najmä objemného odpadu. Z toho vyplýva aj pokles množstva objemného odpadu vyzbieraného spoločnosťou OLO a.s., pretože MČ často volili finančne menej náročný spôsob likvidácie odpadu skládkovaním oproti energetickému zhodnocovaniu spaľovaním, ktoré je v Bratislave upravené aj príslušným VZN.

Okrem toho magistrát HM SR Bratislava na základe žiadosti objednáva veľkokapacitné kontajnery na likvidáciu čiernych skládok alebo na odvoz objemného odpadu od mestských organizácií. Nadalej však zostáva možnosť bezplatne uložiť odpad (okrem komunálneho) do zberných dvorov.

Realizácia separovaného zberu

K separovanému zberu pristupuje spoločnosť OLO, a.s. dvoma spôsobmi:

- **aktívny zber** prostredníctvom rozmiestňovania zberných nádob v meste
- **pasívny zber** prostredníctvom zberných dvorov a spaľovne

Aktívny zber sa zameriava na 3 komodity (papier, sklo, plasty + tetrapaky + nápojové plechovky), ktoré spoločnosť OLO, a.s. zbiera prostredníctvom farebných nádob:

- 1.100l kontajnery,
- 120, resp. 240l nádoby,
- 1.200l zvonov - len sklo.

Aj v roku 2009 sne zaznamenali nárast počtu všetkých nádob na separovaný zber (vid' **tab.3.**).

Pôvodný systém zberu skla prostredníctvom 1.200l zvonov je v súčasnosti dopĺňaný aj zvonmi objemu 1.800l a tiež zbernými nádobami objemu 120l, 240l a 1.100l. Zber skla prostredníctvom zberných zvonov vykazuje vyššiu čistotu suroviny, no manipulácia so zvonmi je časovo veľmi náročná. Zber skla prostredníctvom zberných nádob je realizovaný vozidlami so stlačným systémom (podobne ako pri komunálnom odpade), vykazuje podstatne vyššiu efektívnosť zberu, no znečistenie suroviny je značné. Preto takto vyzbierané sklo musí byť ďalej dotriedené na separačnej linke a až následne expedované konečným spracovateľom.

Tab. 3.: Prehľad počtu nádob na separovaný zber rozmiestnených za posledných päť rokov

Rok	Typ nádoby/komodita	papier	sklo	plasty	celkom
2005	Kontajner 1 100 l	1 838	265	1 696	3 799
	Nádoba 120/240 l	892	550	776	2 218
	Zvon 1 200 l	0	1 211	0	1 211
	Spolu	2 730	2 026	2 472	7 228
	nárast oproti roku 2004	55,3%	32,9%	83,4%	56,1%
2006	Kontajner 1 100 l	2 106	347	1 929	4 382
	Nádoba 120/240 l	1 181	704	1 148	3 033
	Zvon 1 200 l	0	1 215	0	1 215
	Spolu	3 287	2 266	3 077	8 630
	nárast oproti roku 2005	20,4%	11,8%	24,5%	19,4%
2007	Kontajner 1 100 l	2 302	387	2 181	4 870
	Nádoba 120/240 l	1 313	796	1 316	3 425
	Zvon 1 200 l	0	1 255	0	1 255
	Spolu	3 615	2 438	3 497	9 550
	nárast oproti roku 2006	10,0%	7,6%	13,6%	10,7%
2008	Kontajner 1 100 l	2 625	348	2 440	5 413
	Nádoba 120/240 l	1 508	961	1 571	4 040
	Zvon 1 200 l	0	1 425	0	1 425
	Spolu	4 133	2 734	4 011	10 878
	nárast oproti roku 2007	14,3%	12,1%	14,7%	13,9%
2009	Kontajner 1 100 l	2 851	199	2 587	5 637
	Nádoba 120/240 l	1 623	1 023	1 713	4 359
	Zvon 1 200 l	0	1 612	0	1 612
	Spolu	4 474	2 834	4 300	11 608
	nárast oproti roku 2007	8,3%	3,7%	7,2%	6,7%

Nádoby na separovaný zber sú, vo väčšine prípadov, vyprázdňované už dva krát týždenne (obytné sídliská), zvonov na sklo min. raz za mesiac. Súčasný rast objemov komodít separovaného zberu mal za následok, že spoločnosť OLO, a.s. zvýšila produktivitu zavedením dvojzmennej prevádzky vyprázdňovania nádob na separovaný odpad.

Okrem dopĺňovania stavu nádob na separovaný zber prebieha zároveň aj ich obmena – staré poškodené kovové kontajnery sú vymieňané za nové plastové, ktoré sú estetickéjšie a najmä menej hlučné pri vyprázdňovaní.

Pasívny zber bol realizovaný prostredníctvom zberných dvorov. Sú to:

- o ZD Ivanská cesta 22
- o ZD Bazová 6
- o ZD jednotlivých MČ

Najväčším prínosom tohto zberu je najmä separácia šrotu a elektroodpadu. Pasívnym zberom to nazývame preto, lebo sme odkázaní len na odpad, ktorý k nám príde uložiť občania bez nároku na finančnú protihodnotu, ktorú ponúkajú špecializovaní výkupcovia (zberné suroviny...).

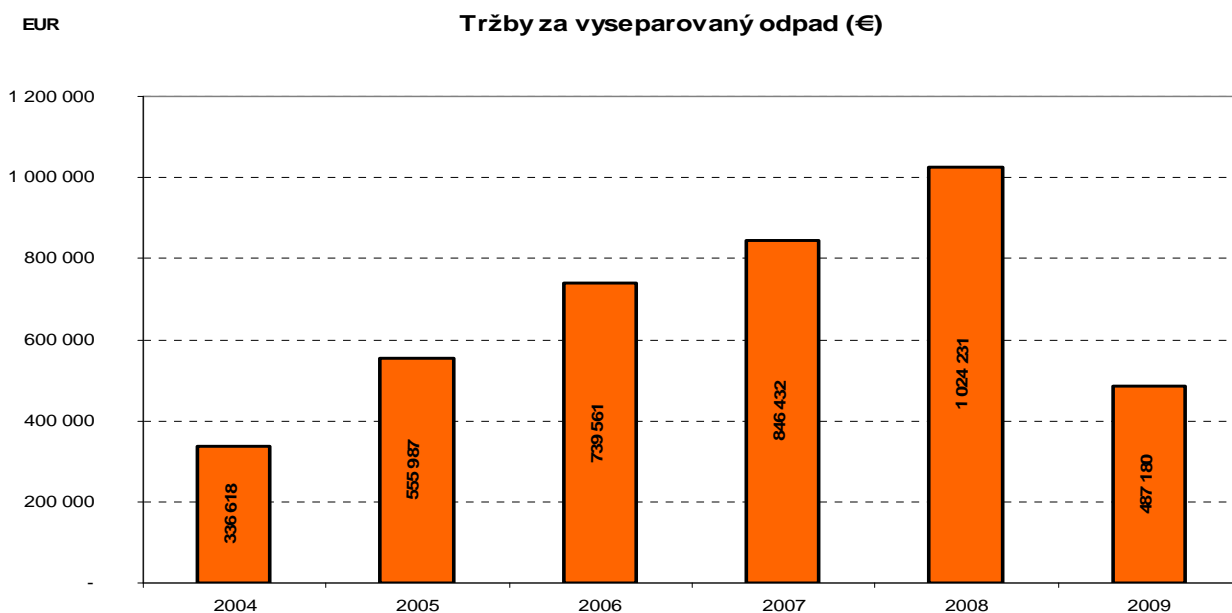
Aj v roku 2009 bola najvýznamnejším zdrojom šrotu magnetická separácia spáleného komunálneho odpadu v spaľovni.

Recyklácia druhotných surovín

Cieľom separovaného zberu je získať od občanov čo najviac druhotných surovín v čo najčistejšej forme. To priamo ovplyvňuje výsledok a efektivitu separácie. Množstvo vyseparovaných druhotných surovín, aj vďaka ďalšiemu prírastku nádob (nárast **6,7%** oproti roku 2008), zvýšením intervalu ich vyprázdňovania a v neposlednom rade aj dobudovaním dotried'ovacieho závodu (v roku 2006) rastie, čo sa však neprejavilo na raste tržieb (**graf 1.**).

Tržby za vyseparovaný odpad v roku 2009 priniesli spoločnosti **487.180,- €** (t.j. **52,43 %** pokles oproti roku 2008). Aj tentokrát najväčší podiel predstavujú tržby za plasty **119.616 €** ktoré sú aj napriek nárastu zberu o **32,99%** nižšie ako v roku 2008 z dôvodu veľkému prepadu výkupných cien druhotných surovín spôsobených krízou a nezaujmom o vyseparované suroviny.

Graf 1: Porovnanie tržieb za separovaný zber za posledných šesť rokov

Ďalej sa budeme v tomto materiáli venovať najmä vyzbieraným množstvám jednotlivých komodít a ich špecifikám. Ceny inkasované za vyseparované suroviny sa v priebehu roka zvyknú aj niekoľkokrát meniť v závislosti od dopytu trhu. Vieme ich ovplyvniť len snahou o vyššiu účinnosť separácie a čistotu materiálu. Napriek celkovému nárastu separovaného zberu na Slovensku a okolí zaznamenali ich výkupné ceny vplyvom krízy prudký prepád, čo negatívne ovplyvňuje najmä jeho ekonomickú výhodnosť. Je nutné upozorniť na to, že náklady na separovaný zber a jeho následné triedenie nie sú ani zďaleka pokryté výnosmi z predaja druhotných surovín.

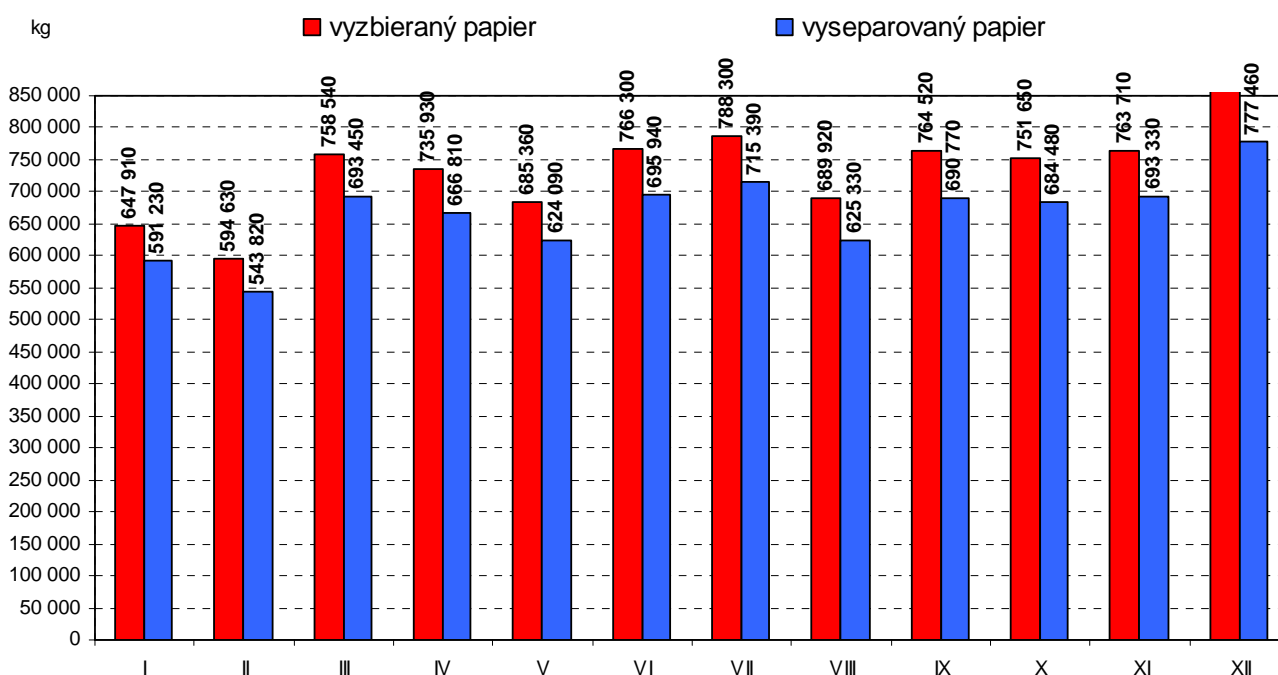
Papier

V roku 2009 spoločnosť OLO, a.s. vyzbierala **8.807,18 t** papiera (je to nárast o **16,34%** oproti roku 2008). Čistota tejto suroviny bola aj v tomto roku vysoká a predstavovala cca 91% hmotnosti z celkového množstva suroviny, dovezeného vyprázdňovaním zberných nádob na papier (modrá farba). To znamená, že po vyseparovaní v dotriedňovacom závode sa predalo recyklátorom **8.002,10 t**, čo predstavuje **16,59 %** nárast oproti roku 2008. Vývoj v priebehu roka znázorňuje **graf č.2**. Cena netriedeného papiera sa v roku 2009 bola **13,28 €/t** a cena triedeného obalového papiera (lepenky) bola od **6,-** do **25,- €/t**

Tab. 4.: Ročné porovnanie vyzbieraného a vyseparovaného papiera v rámci separovaného zberu

Zložka komunálneho odpadu	2005 t	2006 t	2007 t	2008 t	2009 t
Papier a lepenka - vyzbierané	3 788,24	4 943,27	6 006,87	7 570,29	8 807,18
Papier a lepenka - vyseparované a predané	2 818,17	2 355,08	5 450,33	6 863,23	8 002,10
Efektívnosť separovania	74,39%	47,64%	90,73%	90,66%	90,86%

Graf 2: Mesačný vývoj vyzbieraného a vyseparovaného papiera v rámci separovaného zberu

Plasty

V roku 2009 vlastnými kapacitami OLO, a.s. vyseparovalo a predalo (**graf 3**):

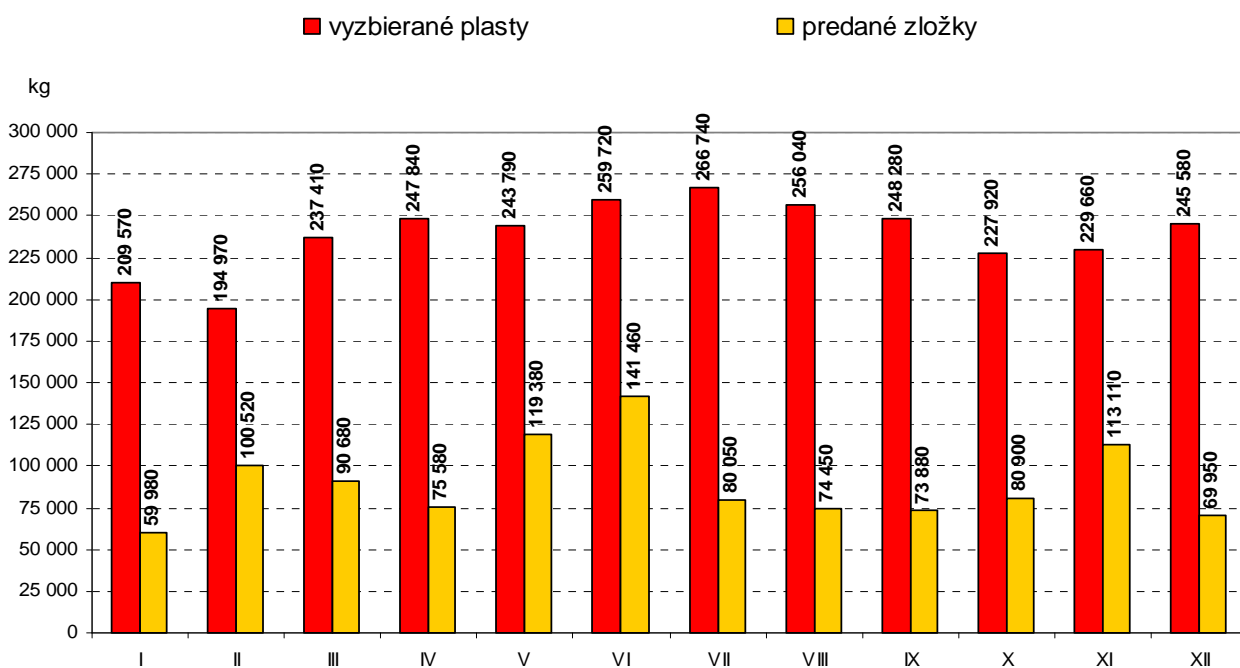
- **831,09 t** PET fliaš - pokles o **4,86%** oproti roku 2008,
- **159,88 t** fólie - nárast o **63,11%** oproti roku 2008,
- **58,07 t** tetrapakov - nárast o **33,71%** oproti roku 2008,
- **8,04 t** nápojových Al obalov – nárast o **217,79%** oproti roku 2008,
- **22,86 t** iných plastov – prevažne zmiešaných.

Pretože stále nie je záujem odberateľov o všetky druhy plastov okrem PET fliaš a fólii, má zber plastov nízku efektívnosť. Z celkového vyzbieraného množstva **2.867,52 t** (nárast oproti roku 2008 o **14,81%**) sa podarilo predat' **1.079,94 t**, čo predstavuje len **37,66%**. Táto situácia by sa mala postupne meniť vznikom prevádzok s technológiami spracovania viacerých druhov plastov.

Tab. 5.: Ročné porovnanie vyzbieraného a vyseparovaného plastu v rámci separovaného zberu

Zložka komunálneho odpadu	2005 t	2006 t	2007 t	2008 t	2009 t
Plasty – vyzbierané	875,34	1 377,91	1 945,35	2 497,59	2 867,52
PET fľaše - vyseparované a predané	407,72	679,05	820,38	873,56	831,09
Fólie - vyseparované a predané	16,78	56,61	93,74	98,02	159,88
Nápojové obaky - tetrapaky	0,00	0,00	55,84	43,43	58,07
Nápojové obaky - Al plechovky	0,00	0,00	0,00	2,53	8,04
Iné plasty	0,00	0,00	0,00	0,00	22,86
Medzisúčet	424,50	735,66	969,96	1 017,54	1 079,94
Efektívnosť separovania	48,50%	53,39%	49,86%	40,74%	37,66%

Graf 3: Mesačný vývoj vyzbieraného a vyseparovaného plastu v rámci separovaného zberu

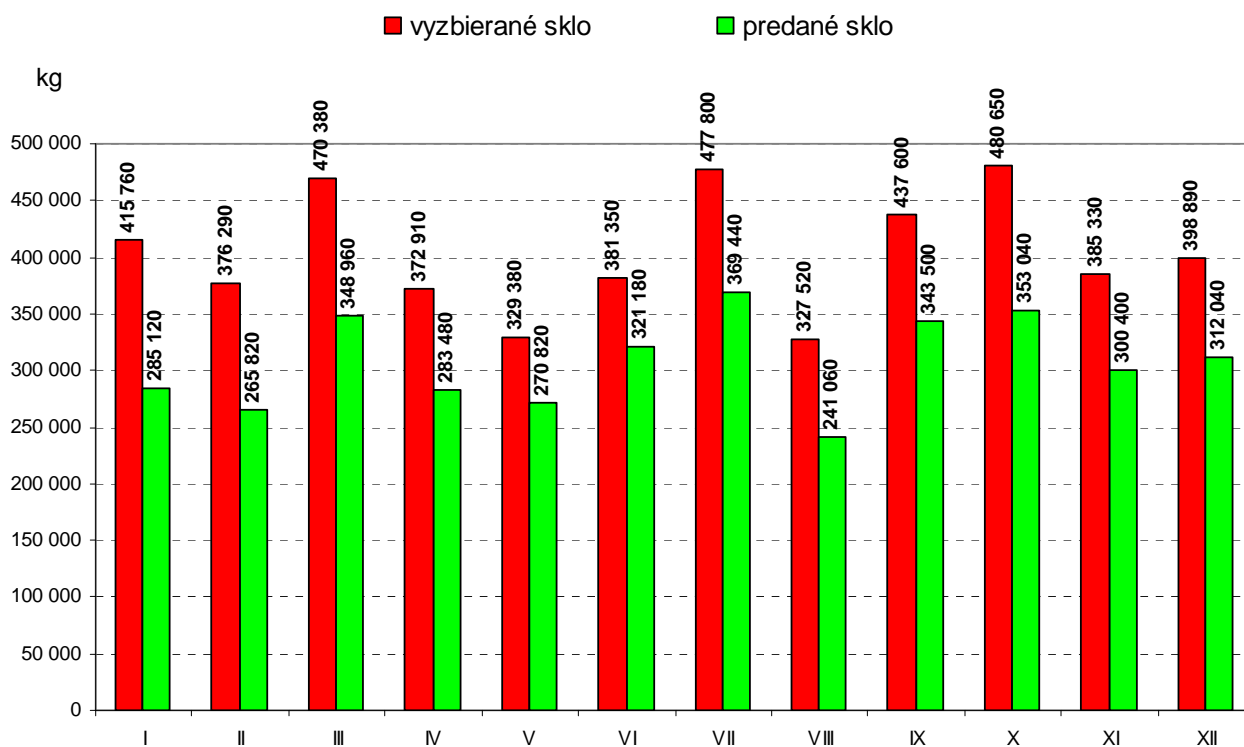
Sklo

Aj táto komodita zaznamenala v roku 2009 nárast. Vyzbieralo sa **4.853,86 t** skla, čo je o **17,97%** viac ako v roku 2008. Je to jediná komodita, ktorá celá končí priamo u koncového spracovateľa – VETROPACK Nemšová. Pretože sa jedná o monopolného spracovateľa, cena za výkup skla je dlhodobo veľmi nízka. Surovina je dodávaná odberateľovi v netriedenom stave, pretože náklady na ďalšiu separáciu prekračujú možný zvýšený výnos. V roku 2009 cena skla v netriedenom stave klesla z pôvodných **28,- €/t** na **20,- €/t**.

Tab. 6.: Ročné porovnanie vyzbieraného a vyseparovaného skla v rámci separovaného zberu

Zložka komunálneho odpadu	2005 t	2006 t	2007 t	2008 t	2009 t
Sklo - vyzbierané	2 406,81	2 967,11	3 530,36	4 221,67	4 853,86
Sklo - vyseparované a predané	2 015,67	2 670,04	3 313,30	3 671,18	3 694,86
Efektívnosť separovania	83,75%	89,99%	93,85%	86,96%	76,12%

Graf 4: Mesačný vývoj vyzbieraného a vyseparovaného skla v rámci separovaného zberu

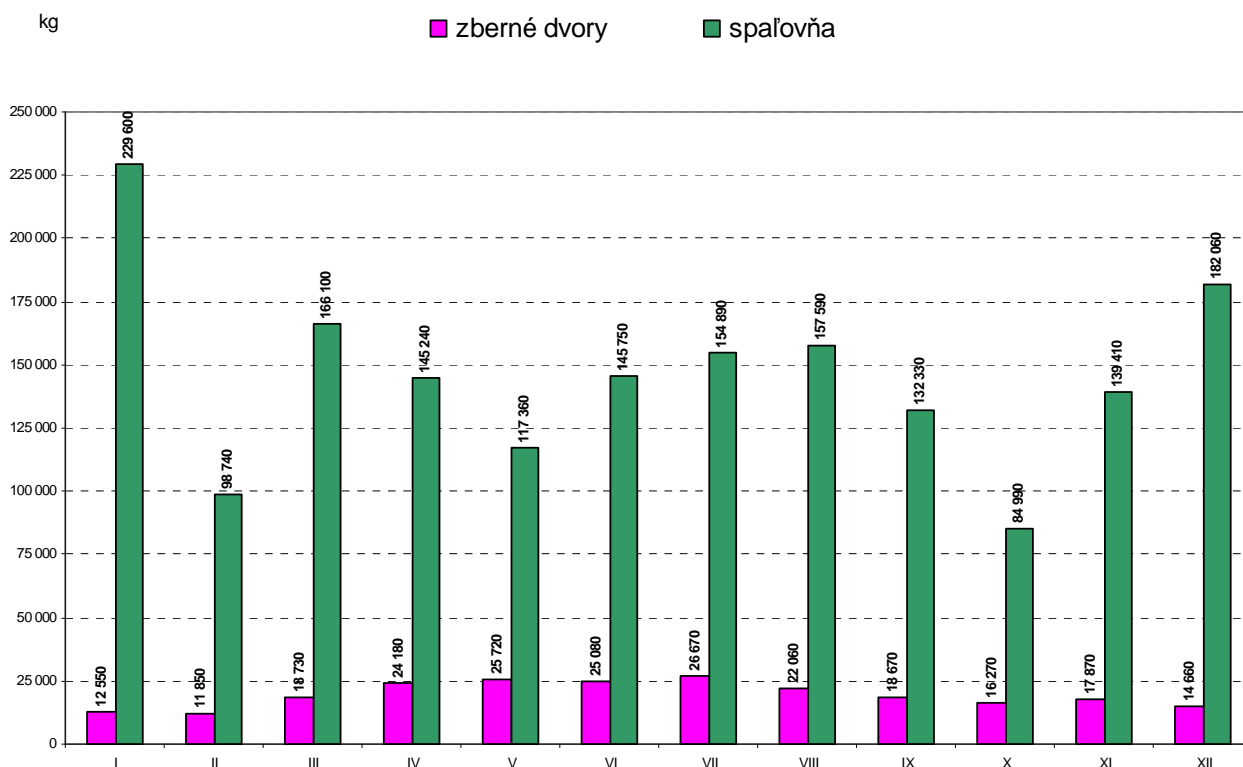
Šrot

Zber železného šrotu je realizovaný prostredníctvom zberných dvorov a magnetickou separáciou zo zvyšku po spálení odpadu v spaľovni. Množstvá vyzbierané v zberných dvoroch sú dlhodobo nízke, pretože OLO a.s. zbiera železo bezodplatne. V roku 2009 to bolo len **234,31 t** (graf 5), čo je nárast o **85,87 %** oproti roku 2008. Iná je situácia pri železnom šrote zo spaľovne. V roku 2009 sa magnetickou separáciou podarilo získať **1.754,06 kg** železného šrotu (graf 6), čo predstavuje nárast o **4,91%** oproti roku 2008. Tržby za predaj železného šrotu ovplyvňuje najmä výkupná cena, ktorá sa v rámci roku 2009 pohybovala od **30,- €/t** do **90,- €/t**.

Tab. 7.: Ročné porovnanie vyzbieraných kovov

Zložka komunálneho odpadu	2005 t	2006 t	2007 t	2008 t	2009 t
Kovy	2 083,00	1 775,16	1 667,21	1 797,98	1 988,37
- Zberné dvory	125,52	45,09	93,38	126,06	234,31
- magnetická separácia na Spaľovni	1 957,25	1 730,07	1 573,83	1 671,92	1 754,06

Graf 5: Mesačné porovnanie vyzbieraného šrotu v zberných dvoroch a magnetickou separáciou

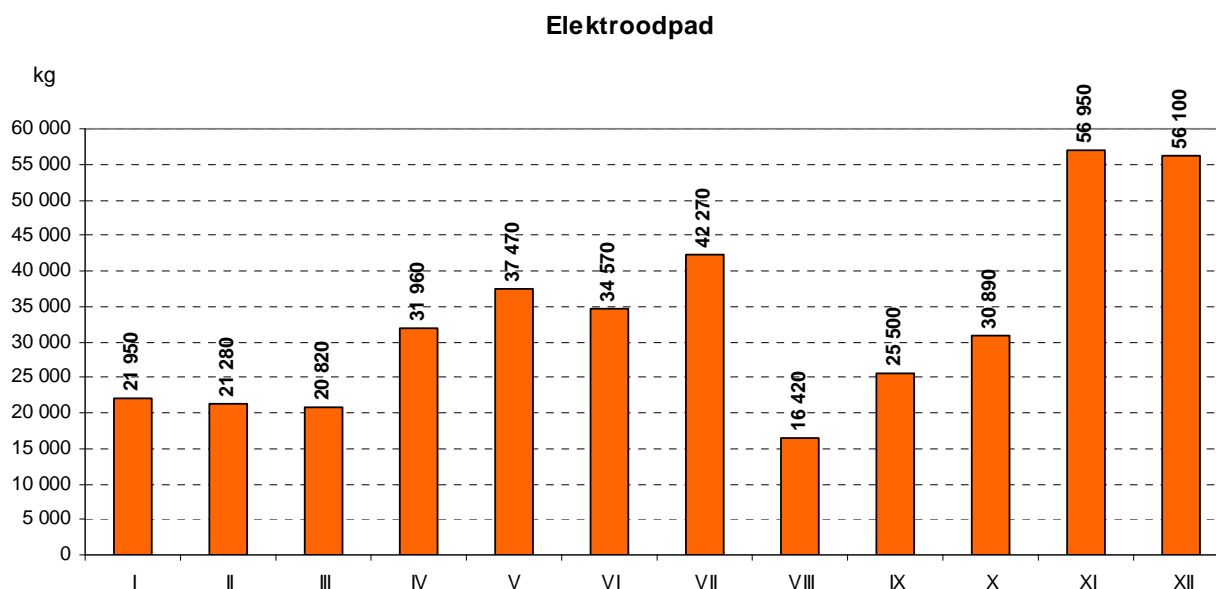
Elektroodpad

Zdrojom elektroodpadu je najmä jeho dovoz obyvateľmi a firmami do zberných dvorov a jeho separácia z veľkorozmerného odpadu dovezeného veľkokapacitnými kontajnermi. V roku 2009 sa predalo **494,73 t** elektroodpadu (nárast o **24,88%** oproti roku 2008).

Tab. 8.: Ročné porovnanie vyzbieraného elektroodpadu

Zložka komunálneho odpadu	2005 t	2006 t	2007 t	2008 t	2009 t
Elektroodpad	103,66	194,72	232,14	396,18	494,73
- kategória 1 (veľké domáce spotrebiče)	61,40	103,77	95,81	129,22	225,84
- kategória 2 (malé domáce spotrebiče)	42,26	63,37	107,26	213,70	207,24
- kategória 3,4 (spotr. Elektronika, IT...)	0,00	27,58	29,07	53,26	61,65

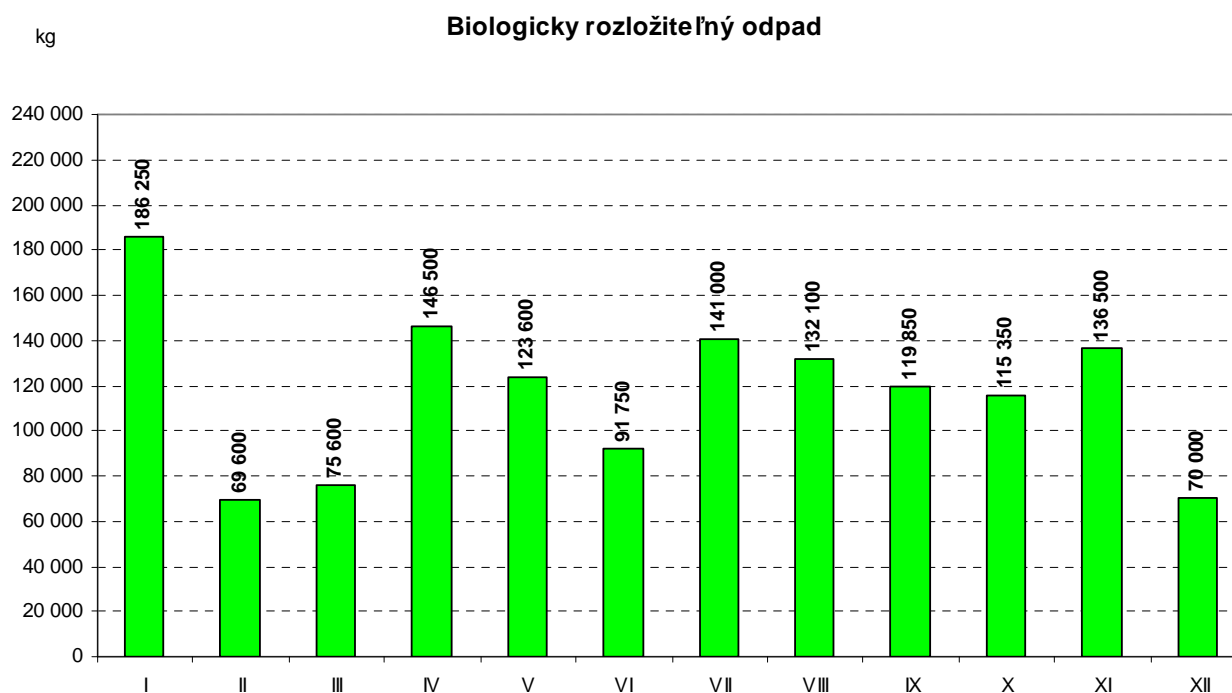
Graf 7: Mesačný vývoj zberu elektroodpadu

Biologicky rozložiteľný odpad

Je zložkou separovaného zberu, ktorej zber je upravený legislatívou od roku 2006. Realizuje sa prostredníctvom zberných dvorov a veľkokapacitných kontajnerov, umiestnených v jednotlivých mestských častiach na zmluvnom základe so spoločnosťou OLO a.s.. V roku 2009 sa vyzbieralo **1.408,10 t** biologicky rozložiteľného odpadu, čo je pokles o **27,68 %** oproti roku 2008. Pokles je spôsobený najmä tým, že jednotlivé MČ si začali tento odpad riešiť vo vlastnej kompetencii.

Graf 8: Mesačný vývoj zberu biologicky rozložiteľného odpadu

Ostatný odpad

Zber tohto odpadu je z hľadiska jeho výskytu veľmi nepravidelný a realizuje sa len formou bezplatného odovzdávania obyvateľmi v zberných dvoroch. V roku 2009 sa vyzbieralo **95,26 t**, čo predstavuje nárast o **25,23 %** oproti roku 2008. Skladba tohto druhu odpadu v roku 2009 je uvedená v tabuľke č. 9.

Tab. 9.: Ročné porovnanie a skladba vyzbieraného ostatného odpadu

Zložka komunálneho odpadu	2005	2006	2007	2008	2009
	t	t	t	t	t
Ostatné /batérie, žiarivky, pneu/	103,98	63,5	86,15	76,07	95,26
Batérie	53,15	14,39	14,94	4,21	1,24
Žiarivky	0,50	0,67	1,63	1,08	1,52
Pneumatiky	50,34	48,44	69,58	70,78	92,50

Záver

Z uvedeného je možné konštatovať, že realizácia separovaného zberu spoločnosťou OLO, a.s. pre hlavné mesto SR Bratislavu má stúpajúcu tendenciu takmer vo všetkých sledovaných komoditách. Najmä u plastov to bude platiť ešte dlhšiu dobu. Na tomto raste sa podieľa aktívna politika magistrátu a spoločnosti OLO a.s. (vysoká kontajnerizácia a intenzita vyprázdňovania zberných nádob), vyššia informovanosť a uvedomelosť občanov a ale najmä systém bezplatného zberu papiera, skla a plastov na území Bratislavy. Separáciou odpadu sa občanom mesta značne znižujú náklady za komunálny odpad.

Rovnako si však treba uvedomiť, že pri súčasných cenách druhotných surovín, ktoré majú navyše klesajúci trend, nedokážu tržby z ich predaja pokryť ani len náklady spojené so separovaným zberom. Ak bude tento cenový vývoj pokračovať, budeme sa v budúcnosti vážne zamyslieť nad systémom financovaním separovaného zberu.

Každodenné skúsenosti tiež poukazujú na značné znečistenie separovaných komodít komunálnym odpadom. Je to spôsobené nedisciplinovaným prístupom občanov k separovanému zberu, kedy namiesto objednania si ďalšieho kontajneru na komunálny odpad (za ten musia platiť) riešia občania situáciu vhadením tohto odpadu do niektorej z nádob na separovaný zber. Týmto prístupom sa druhotné suroviny znehodnotia, zvyšujú sa náklady na ich separáciu, musia sa predať pod cenu alebo dokonca zlikvidovať v spaľovni.

Tieto problémy separovaného zberu existujú celosvetovo a riešia sa najmä masívnou osvetou medzi občanmi. Hlavne mládež je cieľová skupina, kde má efektívnosť osvetových opatrení vysokú účinnosť. Rovnako účinnou metódou je kontrola dodržiavania pravidiel separovaného zberu (podporená platným VZN). Porušovanie pravidiel zaobchádzania s odpadmi občanmi je hodnotené ako veľmi závažné, o čom svedčia aj výšky pokút udeľovaných v štátoch s dlhšou tradíciou separovaného zberu.

Ako veľký nedostatok nakladania s odpadmi v Bratislave považujem nedostatok zberných dvorov ako prevencia proti vzniku čiernych skládok. Pri súčasnej životnej úrovni a stavebnom rozvoji Bratislavy majú občania len veľmi málo možností legálne sa zbaviť najmä veľkorozmerného a drobného stavebného odpadu. Minimálny počet zberných dvorov v hlavnom meste by mal byť 10. Mestské časti majú vzhľadom na zmenu financovania v oblasti

odpadového hospodárstva priaznivejšie podmienky vyriešiť tento problém. Náklady na prevádzku zberných dvorov sú určite nižšie ako náklady na odstraňovanie čiernych skládok, ktorých počet, ako aj množstvo odpadu v nich narastá.

V neposlednom rade chceme upozorniť na dodržiavanie platného VZN, najmä bode prednostného zhodnocovania KO v spaľovni. Transferom 10% z poplatkov za komunálne odpady jednotlivým MČ sa znížili príjmy spoločnosti OLO a.s.. Pri dodržiavaní VZN by to v ideálnom stave znamenalo, že sa väčšina týchto prostriedkov objaví v spoločnosti OLO a.s. za služby uskutočnené pre jednotlivé MČ, hlavne v tržbách za spálenie veľkorozmerného odpadu v spaľovni. Z vývoja situácie v roku 2009 však už vieme, že v spoločnosti OLO a.s. skončila len nepatrná časť týchto prostriedkov, pretože MČ riešia nakladanie s komunálnym odpadom prostredníctvom iných subjektov alebo vlastnými organizačnými zložkami, pričom nerešpektujú VZN najmä v bode zhodnocovania KO v spaľovni z dôvodu lacnejších alternatív skládkovania. Z týchto dôvodov sa znížila efektívnosť spoločnosti, pretože zabehnutý a postupne vybudovaný spôsob logistiky zberu a následného zhodnocovania alebo zneškodňovania odpadu začal vykazovať pociťovať nedostatok množstva odpadu.